

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра кримінального права № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Comparative criminal law /
Порівняльне кримінальне право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Comparative criminal law / Порівняльне кримінальне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої галузі знань освіти 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 25 с.

Розробник:

Шульженко Надія Володимирівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1
(протокол № 12 від 30 червня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні
кафедри кримінального права № 1 (протокол № 9 від 28 червня 2022 р.)

Завідувач кафедри – Пономаренко Юрій Анатолійович,
доктор юридичних наук, доцент

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	8
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	13
4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	13
4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	16
5. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання.....	18
6. Критерії оцінювання результатів навчання.....	19
7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання.....	21
8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	22

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Comparative criminal law / Порівняльне кримінальне право» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4,0	Галузь знань – 08 «Право»	За вибором студента	За вибором студента
Кількість модулів – 3		Рік підготовки: 2021–2022	Рік підготовки: 2021–2022
	Спеціальність – 081 «Право»	семестр	семестр
Загальна кількість годин – 120		1–2	1–2
	Рівень освіти – другий (магістерський)	Лекції	Лекції
		20 год.	6 год.
		Практичні / семінарські заняття	Практичні / семінарські заняття
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		80 год.	110 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2–4, самостійної роботи студента – 6–8.		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (диференційований залік)

Мета навчальної дисципліни – формування системних знань щодо систем кримінального права країн англо-саксонської (Англії, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем, їх основних кримінально-правових інститутів, а також практики застосування кримінального законодавства та інших джерел кримінального права, що ґрунтується на порівняльному методі.

Завдання:

– розвинути у здобувачів вищої освіти здібності до вільного володіння

поняттями і категоріями порівняльного кримінального права;

– досягти вивчення здобувачами вищої освіти загальних та спільних рис в кримінальному праві Україні та країнах англо-саксонської (Англія, США) і романо-германської (Франція та Німеччина) систем права;

– сформуванню у здобувачів вищої освіти усвідомлення унікальності кримінально-правових систем цих країн, зумовленої особливостями історичного розвитку та водночас їх єдності, що ґрунтується на сучасних процесах глобалізації та гармонізації національних законодавств кримінального права;

– сформуванню у здобувачів вищої освіти умінь й навички щодо практичного вирішення ситуацій на основі кримінальних норм країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина) систем права.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Кримінальне право (Загальна частина)», «Кримінальне право (Особлива частина)», «Міжнародне право».

Кореквізити: «International criminal law / Міжнародне кримінальне право», «Transitional justice / Перехідне правосуддя».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН-1.	Демонструвати знання поняття «порівняльне кримінальне право», його предмету та методу.
РН-2.	Тлумачити поняття «кримінально-правової системи», типи систем кримінального права.
РН-3.	Здійснювати порівняльно-правовий аналіз кримінальних правових актів країн англо-американської та романо-германської систем кримінального права.
РН-4.	Назвати поняття, ознаки кримінальних правопорушень України та країн англо-

	саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.
РН-5.	Демонструвати знання щодо особливостей попередньої злочинної діяльності в Україні та країнах англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.
РН-6.	Застосовувати положення кримінального законодавства щодо співучасті та причетності під час кваліфікації кримінальних правопорушень в Україні та країнах англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем щодо співучасті.
РН-7	Аналізувати кримінальне законодавство та відповідну практику кримінального права України та країн англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем щодо покарання та його ознак.
РН-8.	Застосовувати знання щодо призначення покарання та інших заходів кримінально-правового характеру у кримінальному праві України та зарубіжних країнах.
РН-9.	Демонструвати системні та порівняльні знання побудови Особливої частин кримінального права України та країн англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.
РН-10	Пояснити правила застосування кримінального законодавства під час кваліфікації кримінальних правопорушень за нормами Особливої частини кримінального права щодо кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки.
РН-11.	Демонструвати знання і розуміння особливостей норм кримінального права та практики застосування щодо кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я в Україні та країнах англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.
РН-12.	Визначати закономірності і тенденції розвитку правових норм та практики його застосування щодо кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності в Україні та країнах англо-саксонської (Англія та США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як

усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК1.2. Здатність демонструвати знання й розуміння правових систем в умовах глобалізації.

Програмних результатів навчання:

ПРН1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

ПРН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН5. Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

ПРН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

ПРН17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

ПРН1.3. Аналізувати механізми публічно-правового і приватно-правового регулювання в юридичній практиці.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Поняття порівняльного кримінального права та джерел кримінального права країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.

Порівняльне кримінальне право, предмет, метод та його місце в системі юридичних наук. Поняття порівняльного кримінального права як науки та навчальної дисципліни, його місця серед інших юридичних наук, зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Предмет порівняльного кримінального права. Порівняльний (компаративний) метод.

Загальна характеристика кримінально-правових систем країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина). Поняття кримінально-правових систем та їх класифікація. Загальна характеристика англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем. Основні тенденції розвитку сучасного кримінального права Англії, США, Франції та Німеччини.

Джерела кримінального права країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем. Поняття джерел кримінального права Англії, США, Франції та Німеччини. Особливість кримінального законодавства Англії, значення статутного права. Модельний кримінальний кодекс США та його вплив на розвиток американського кримінального права. Судовий прецедент як джерело кримінального права Англії та США: його поняття, зміст, значення. Джерела кримінального права в країнах романо-германської правової системи. Кримінальний кодекс як основне джерело кримінального права Франції та Німеччини. Судове тлумачення та інші закони у Франції та Німеччині.

Модуль 2. Порівняльна характеристика Загальної частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччини) правових систем.

Поняття, ознаки та класифікація кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення: поняття, ознаки та значення. Поняття кримінального правопорушення та його ознаки. Класифікація злочинних діянь та їх критерії. Фелонії та місдімінори у країнах англо-саксонської правової системи. Злочин і проступок у країнах романо-германської правової системи. Види злочинних діянь за КК Франції: злочин, проступок та порушення. Поняття складу кримінального правопорушення, його зміст, види, функції та значення. Об'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Суб'єктивні ознаки кримінального правопорушення. Концепції вини у кримінальному праві Франції. Форми вини у країнах романо-германської системи кримінального права. Ступені умислу у

кримінальному праві Франції. «Mens rea» в країнах англо-американської системи кримінального права. Намір, необережність та недбалість як форми вини в Англії. Форми вини за Модельним КК США.

Стадії вчинення кримінальних правопорушень. Особливості попередньої злочинної діяльності в Англії, США. Попередня злочинна діяльність у Франції та Німеччині. Встановлення відповідальності за змову, підбурювання та замах як способів попередньої злочинної діяльності. Поділ змови за загальним правом і статутним правом в Англії. Відсутність інституту готування до злочину у кримінальному праві Франції.

Співучасть та обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. у кримінальному правопорушенні. Підходи до визначення поняття співучасті в кримінальному праві країн англо-американської та романо-германської систем кримінального права. Співвиконавство та співучасть (у вузькому розумінні слова) за КК Франції. Можливість співучасті у необережному злочині за кримінальним правом Англії, США, Франції. Види співучасників. Поняття і види виконавця злочину в США. Вплив Закону про кримінальну юстицію 1967 р. на визначення учасників злочину в Англії. Інші співучасники (організатор, підбурювач, пособник). Види пособництва.

Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Поняття та система обставин, що виключають злочинність діяння в Англії, США, Франції та Німеччині. Відсутність чіткої системи обставин, що виключають злочинність діяння за кримінальним правом Англії. Поняття «захист» в англо-саксонській системі кримінального права, його види. Віднесення неосудності та недосягнення суб'єктом віку, з якого може наступати відповідальність у кримінальному праві до обставин, що виключають злочинність діяння за КК Франції. Крайня необхідність: законодавча регламентація та умови правомірності, відповідальність за перевищення її меж. Види крайньої необхідності за КК Німеччини. Інші обставини, що виключають злочинність діяння: затримання особи, що

вчинила злочин, виконання наказу або розпорядження, фізичний чи психічний примус, виправданий ризик та ін.

Покарання та інші заходи кримінально-правового характеру. Поняття, ознаки та мета покарання в Англії, США, Франції та Німеччині. Основні теорії покарання: абсолютні, відносні та змішані (Німеччина); відплати, залякування, позбавлення та виправлення для попередження злочинів у країнах англо-саксонської правової системи. Цілі покарання за Законом про кримінальне правосуддя 2003 р. в Англії. Система та класифікація покарань. Поділ покарань на основні, додаткові та змішані. Кримінальні, виправні та поліцейські покарання, загально-кримінальні та поліцейські покарання за КК Франції. Інші заходи кримінально-правового характеру (заходи безпеки): поняття, відмежування від покарання. Окремі види «заходів безпеки» у кримінальному праві англо-американської правової системи. Закон про попередження злочинів 1908 р. в Англії. Види заходів безпеки (виправлення) у кримінальному праві романо-германської правової системи. Особисті та реальні заходи безпеки у кримінальному праві Франції. Поняття призначення покарання, основні засади та принципи призначення покарання в Англії, США, Франції та Німеччині. Поняття системи призначення покарання. Загальна характеристика та значення для призначення покарання обставин, які пом'якшують або обтяжують покарання. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх. Види покарань, що застосовуються до неповнолітніх у Англії та США. Покарання щодо неповнолітніх у країнах романо-германської системи права. Система альтернативних заходів, що застосовуються до неповнолітніх кримінальному законодавстві Англії, США, Франції та Німеччині.

Модуль 3. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англії, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.

Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англії, США) та романо-германської

(Франції та Німеччини) правових систем. Поняття Особливої частини кримінального права, її система. Характеристика Особливої частини в країнах романо-германської правової сім'ї. Кількість та порядок розміщення розділів (глав) в Особливій частині. Відсутність загальноприйнятого визначення Особливої частини в доктрині кримінального права і кримінальному законодавстві Англії. Дворівнева побудова Особливої частини у США.

Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти національної безпеки за кримінальним правом України та зарубіжних країн. Система злочинів проти основ національної безпеки (безпеки держави). Кримінальна відповідальність за злочини, які посягають на державний (конституційний) лад, суверенітет, незалежність, територіальну цілісність та економічну основу держави. Поняття «державної зради» за КК Німеччини, охоплення державною зрадою посягань на внутрішню безпеку держави незалежно від належності до громадянства. Акти про зраду Англії (1351, 1795, 1848 рр.). Кримінальна відповідальність за «образу» держави чи нації. Установлення кримінально-правової охорони життя вищих посадових осіб у кримінальних законах. Кримінальна відповідальність за «посягання на корону» за Актами про зраду в Англії. Установлення кримінальної відповідальності за посягання на Президента в США.

Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я і за кримінальні правопорушення проти власності за кримінальним правом України та зарубіжних країн. Злочини проти особи: особливості кримінально-правової регламентації, види та система злочинів проти особи в Англії, США, Франції та Німеччині. Види вбивств. Привілейовані види вбивства. Відповідальність за ейтаназію. Загальна характеристика злочинів проти власності за кримінальним правом Англії, США, Франції та ФРН. Види злочинів та їх особливості. Поняття «розкрадання» у кримінальному законодавстві США. Привласнення,

розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: порівняльний аналіз за кримінальним правом України та ФРН, Франції, Англії. Види привласнення за КК ФРН: просте привласнення та привласнення ввіреного майна. Види привласнення за КК Франції: привласнення заставного майна; привласнення майна, яке піддане арешту; штучне створення неплатоспроможності. Шахрайство та його види за кримінальним правом Англії, а саме: отримання майна шляхом обману; отримання грошової винагороди шляхом обману; отримання послуг шляхом обману; ухилення від виконання зобов'язань шляхом обману; здійснення фінансових операцій на рахунках кредитних шляхом обману; отримання майнової вигоди шляхом обманного складання неправдивого звіту. Термін «простий обман» у кримінальному законодавстві Франції. Значення Законів «Про викрадення» 1968 та 1978 рр. в кримінальному праві Англії. Термін майно за Законом «Про викрадення» 1968 р. та його значення для кваліфікації крадіжок у кримінальному праві Англії. Крадіжка з проникненням як специфічний вид злочинів проти власності у англосаксонській системі права. Грабіж та розбій: характеристика узарубіжному кримінальному праві. Поняття «пограбування» у кримінальному праві США. Грабіж як кваліфікований вид крадіжки за кримінальним правом Англії.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

4.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
		Модуль 1. Поняття порівняльного кримінального права та джерел кримінального				

		права країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.				
		Тема 1. Порівняльне кримінальне право, предмет, метод та його місце в системі наук.	14	2	2	10
		Тема 2. Загальна характеристика кримінально-правових систем країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччина).	14	2	2	10
		Тема 3. Джерела кримінального права країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.	16	2	2	12
		<i>Разом</i>	44	6	6	32
		Модуль 2. Порівняльна характеристика Загальної частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англія, США) та романо-германської (Франція та Німеччини) правових систем.				
		Тема 1. Поняття, ознаки та класифікація кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення: поняття, ознаки та значення.	10	2	2	6
		Тема 2. Стадії вчинення кримінальних правопорушень.	10	2	2	6
		Тема 3. Співучасть та обставини, що виключають	10	2	2	6

		кримінальну протиправність діяння у кримінальному правопорушенні.				
		Тема 4. Покарання та інші заходи кримінально- правового характеру.	10	2	2	6
		<i>Разом</i>	40	8	8	24
		Модуль 3. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо- саксонської (Англій, США) та романо- германської (Франції та Німеччини) правових систем.				
		Тема 1. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англій, США) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.	12	2	2	8
		Тема 2. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти національної безпеки за кримінальним правом України та зарубіжних країн.	12	2	2	8
		Тема 3. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я і за кримінальні правопорушення проти власності за кримінальним правом України та зарубіжних країн.	12	2	2	8
		<i>Разом</i>	36	6	6	24
		Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	20	20	80

4.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
	Модуль 1. Поняття порівняльного кримінального права та джерел кримінального права країн англо-саксонської (Англія, Сполучені Штати Америки) та романо-германської (Франція та Німеччина) правових систем.				
	Тема 1. Порівняльне кримінальне право, предмет, метод та його місце в системі наук.	17	2	-	15
	Тема 2. Джерела кримінального права країн англо-саксонської (Англія, Сполучені Штати Америки) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.	17	-	-	17
	<i>Разом</i>	34	2	-	32
	Модуль 2. Порівняльна характеристика загальної частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англія, Сполучені Штати Америки) та романо-германської (Франція та Німеччини) правових систем.				
	Тема 1. Поняття, ознаки та класифікація кримінальних правопорушень. Склад кримінального правопорушення.	19	2	2	15
	Тема 2. Співучасть у	15			15

	кримінальному правопорушенні.				
	Тема 3. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння.	15			15
	Тема 4. Покарання та інші заходи кримінально-правового характеру.	15			15
	<i>Разом</i>	64	2	2	60
	Модуль 3. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англії, Сполучених Штатів Америки) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.				
	Тема 1. Порівняльна характеристика Особливої частини кримінального права України та країн англо-саксонської (Англії, Сполучених Штатів Америки) та романо-германської (Франції та Німеччини) правових систем.	10	2	2	6
	Тема 2. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти національної безпеки за кримінальним правом України та зарубіжних країн.	6	-	-	6
	Тема 3. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення проти власності за кримінальним правом України та зарубіжних країн.	6	-	-	6
	<i>Разом</i>	22	2	2	18
	Усього годин / кредитів ECTS	120/4,0	6	4	110

5. *Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Comparative criminal law / Порівняльне кримінальне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

– контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу
і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Підсумкова оцінка знань (диференційований залік)
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3	Самостійна робота студентів	

п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум	п/з	Колоквіум		
max 20	max 10	max 15	max 10	max 15	max 10	max 20	max 100

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Індивідуальна підсумкова письмова робота	Max 20	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота не містить методологічних помилок, є посилання на джерела та власні висновки. При захисті продемонстровані глибокі знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	15	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри. Робота містить незначні методологічні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, а також доведеність висновків, позицій, класифікацій тощо.
	10	Робота оформлена відповідно до вимог кафедри, але з незначними помилками. Робота містить методологічні та змістовні помилки, є посилання на джерела, є власні висновки. При захисті продемонстровані достатні знання теми, але виникли проблеми з аргументації окремих понять та суджень у роботі, доведеність висновків.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо форми роботи. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування дослідження та висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості і доведеності висновків.
	Min 0	Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки. При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Диференційовани	100	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу,

й залік зараховано		передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах і концепціях навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з навчальної дисципліни й використання отриманих знань у практичній роботі.
	90	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	85	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих помилок. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	75	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки й суттєві неузгодженості у відповіді на запитання за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	70	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на запитання за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	60	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на питання на заліку.
не зараховано	55	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

7. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти денної/заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в НІОУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з	зараховано	

	незначною кількістю помилок		90 – 100
В	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
С	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
Д	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
Е	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перекладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34

8. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

Кримінальний кодекс України. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>

Criminal Code of the French Republic. URL: https://www.legislationline.org/download/id/3316/file/France_Criminal%20Code%20updated%20on%202012-10-2005.pdf

German Criminal Code. URL: https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_stgb/

Title 18-crimes and criminal procedure off the United States Code. URL: https://www.legislationline.org/download/id/8301/file/USA_title_18_us_code_crimes_2017_en.pdf

Про Заяву Верховної Ради України «Про вчинення Російською Федерацією геноциду в Україні»: Постанова Верховної Ради України від 14.04.2022 р. № 2188-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2188-20#Text>

Основна література

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; редкол. В.Я. Тацій [та ін.]. Т.17: Кримінальне право / гол. редкол. В.Я. Тацій, 2017. 1064 с.

Дроздов О.М., Дроздова О.В. Правові позиції Європейського суду з прав людини: аналітичний огляд / за заг. ред. О.М. Дроздова, М.С. Ковтун, В.І. Ковтуна. Харків: Видавничий буд-к «Фактор», 2018. 624 с.

Житний О.О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз). Харків: Одіссей, 2013. 376 с.

Зубкова В.И. Уголовное законодательство европейских стран: сравнительно-правовое исследование. Москва: Юрлитинформ, 2013. 328 с.

Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В.І. Борисов та ін.; за ред.: В.Я. Тація, В.І. Тютюгіна, В.І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 584 с.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Т. 1: Загальна частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. Харків: Право, 2013. 376 с.

Савченко А.В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: КНТ, 2007. 596 с.

Старовойтова Ю.Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 104 с.

Хавронюк М.І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: монографія. Київ: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

Nadiia Shulzhenko et al. The mechanism of international cooperation accordingly to UN Convention against Transnational Organized Crime, *Revista de la universidad del zulia*. За ёрoса. Año 11 № 31, 2020, 377–390.

Shulzhenko N., Romashkin S. Internet fraud and transnational organized crime. *Juridical Tribune (Tribuna Juridica)*. 2020. Vol. 10(1). P. 162–172.

Shulzhenko N., Romashkin S., Rubashchenko M., Tatarenko H. The problematic aspects of International core crimes and transnational crimes accordingly to International Law. *Revista de la Universidad del Zulia*. Oct 2020. P. 376–388.

Shulzhenko N., Romashkin S., Shulzhenko O., Mokhonchuk S. (2020). Implementation of international crimes under the Rome Statute into national legal systems. *Amazonia Investiga*. 9(28), 528–535.

Shulzhenko N., Romashkin S. Types of individual criminal responsibility according to article 25 (3) of Rome Statute. *Juridical Tribune (Tribuna Juridica)*. 2021. P. 72–80.

Додаткова література

Лихова С., Дичаківська Т. Порівняльно-кримінальне право: наука, предмет, метод. *Юридична Україна*. 2008. № 10. С. 89–94.

Питання кримінального права у рішеннях Конституційного Суду України: навч. посібник / упоряд.: Л.П. Брич, О.І. Денькович, Л.В. Курило, В.С. Ясеницький; вид. друге, доп. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 264 с.

Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України [уклад. О. П. Горох]; За заг. ред. А.А. Музики. Київ: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.

Рішення Європейського суду з прав людини в кримінальних справах. Захист життя, здоров'я, честі та гідності / за заг. ред. В.С. Ковальського. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 296 с.

Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації. Київ: Істина, 2005. 264 с.

Яценко С.С. Основні питання Загальної частини кримінального права іноземних держав: навч. посіб. Київ: Дакор, 2013. 168 с.

Інтернет-ресурси

Офіційний веб-портал Бази правових позицій Верховного Суду України – <https://lpd.court.gov.ua/login>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України – <https://www.rada.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду України – <https://supreme.court.gov.ua/supreme>

Офіційний веб-портал Єдиного державного реєстру судових рішень – <https://reyestr.court.gov.ua>

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України – <https://mvs.gov.ua>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua>

Офіційний веб-портал Національної поліції України – <https://www.npu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава Мудрого – <https://library.nlu.edu.ua>

Офіційний веб-портал Президента України – <https://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Пошуково-аналітичного порталу «Суд на долоні» – <https://conp.com.ua>

Офіційний веб-портал ресурсу «Практика ЄСПЛ. Український аспект» – <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl/>

Офіційний веб-портал Репозитарію Наукової бібліотеки НЮУ імені Ярослава Мудрого – <https://dspace.nlu.edu.ua>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс
кафедри кримінального права. URL:

<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/114-kafedra-kriminalnogo->

[p](#)

[r](#)

[a](#)

[v](#)

[a](#)

[=](#)

[1](#)

[:](#)

[h](#)

[t](#)